

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

104

juli 2013

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179	rudy.dillen@telenet.be
Susanne Verwimp	penningmeester - schatbewaarder a.i. 0472-448064	susanne.verwimp@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - standhouders 0473-556266	koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - veilingroeper 0475-552400	frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris 0479-208820	herwig.helsen1@telenet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals	
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601	GEBABEBB
lidgelden	12 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (18 € voor leden in het buitenland)
	8 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (11 € voor leden in het buitenland)
	1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -16 jaar, vergezeld van een volwassen lid	
aangesloten bij	het E.G.M.P. – Koninklijke Vereniging de Herentalse Cultuurraad	
website	www.numismatica-herentals.be	

maandelijks clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30–12 u
lokaal : parochiezaal St-Antonius – Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 9 juni 2013 11 aug - 8 sept - 13 okt - 10 nov - 8 dec (beurs)

op de cover N.a.v. de 100e Tour de France die op 29 juni op Corsica vertrekt brengt de Parijse Munt enkele herdenkingsmunten uit : 4 verschillende zilveren munten tonen telkens een andere gekleurde trui (leider-geel, jongere-wit, bergklassement-bolletjes, punten-groen). De gouden stukken tonen 2 wielrenners, een verbaasde vooroorlogse coureur wordt voorbijgesneld door een moderne tijdrijder. (zie artikel).

Tentoonstelling

CLUBNIEUWS

Patrick Pasmans, een fervente Guinness-fan, maakt meerdere keren per jaar de oversteek naar het Groene Eiland. Niet verwonderlijk dat hij in de loop der jaren ook een mooie collectie 'Ierse penningen' heeft opgebouwd. Hij exposeert ze in onze maandelijkse tentoonstelling, een infobundeltje ligt er naast om gratis mee te nemen. Sláinte Patrick !

Afhandeling clubveiling 14 juli Door nogal wat afwezigheden (Frank voor werk in buitenland, Koen & Susanne op verlof) ziet de bezetting van onze komende veiling er nogal verschillend uit van wat u gewoon bent : Leopold zal nu de veilingloten toewijzen en Linda springt in voor de digitale verwerking van de gegevens. We rekenen op een geduldig begrip bij het ophalen van uw veilingloten !

Feestjaar Numismatica Herentals EGMP

In 2014 zal Numismatica Herentals haar 10-jarig bestaan vieren. Om dit extra in de verf te zetten plannen we een reeks activiteiten, zie hieronder wat u in het komende jaar mag verwachten :

- zo 15 sep '13 : ontmoeting met Tennisclub Olen, petanque&tapschieten
- za 21 sep '13 : deelname busreis naar Muntmanifestatie Houten-NL
- zo 8 dec 2013 : 10e Internat. Beurs *Coin Event* met jubileumpenning
- zo 2 feb 2014 : busreis naar beurs van Argenteuil + daguitstap in Parijs
- zo 11 mei 2014 : medaille 10j lidmaatschap *Poorter* + 3e ledenfeest
- za 31 mei 2014 : A.V.- EGMP in Hotel Karmel, Grote Markt

met ook: - tentoonstelling CoinArtXL in de Lakenhal, 17 mei-8 jun 2014
- een artistieke munten-almanak op groot formaat, voor 2015
- publicatie Kempisch Noodgeld WOI, ism. *Kempens Karakter*

Linda Everaert, de nieuwe EGMP-secretaris.

Op de onlangs te Dendermonde gehouden Algemene Vergadering van het EGMP liet Antoine Bruylandt weten om gezondheidsredenen zijn mandaat van EGMP-secretaris niet te willen verlengen. In opvolging van Antoine werd de kandidatuur van Herentals-lid Linda Everaert unaniem aanvaard voor deze bestuursfunctie. Proficiat Linda en veel succes met de nieuwe job!

11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -15 jaar
munt + bankbiljet + album voor elke aanwezige jongere

11.20u **Aanwezigheidstombola** gratis voor aangesloten leden

zilveren 5 francs Leopold II - België 1873

* zilveren 10 gulden, 50j Europees Herstelprogramma - NL 1997

* zilveren 50 escudos, 100j Maarschalk Carmona - Portugal 1969

* zilveren 250 frank, 40j Huwelijk Albert & Paola - België 1999

11.25u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

* gouden 200 ringgit, 9e South-East Asia Games - Maleisië 1977

* zilveren 5 frank, Leopold I - België 1850

* zilveren 5 francs, Louis Philippe I - Frankrijk 1831

zilveren dollar, 100j Confederation - Canada 1967

zilveren 5 pounds, The 25e Olympic Games - Egypte 1992

zilveren 10 euro, WK Olympisch zeilen - Portugal 2007

zilveren 10 markkaa, President Urho Kekkonen - Finland 1975

zilveren 1 dinar FAO, Habib Bourguiba - Tunesië 1970

met telkens een fles rood Panarroz Jumilla - Spanje 2011

geschonken door **Versmarkt&Wijnen - Van Eccelpoel**, Lierseweg 20

11.30 u **start van de clubveiling** tijdig uw biednummer afhalen

2e clubfeest met BBQ onder een stralend zonnetje

Met 60 waren ze, die na de clubactiviteit van 9 juni verder afzakten naar *De Boskantien* voor het 2e clubfeest van Numismatica Herentals. Na het aperitiefje kwam het clubkampioenschap tapschieten op gang getrokken en serveerde Maarten-de-BBQ-bakker de eerste hapjes. De feestvierders konden tussendoor genieten van een muzikale act : zo passeerde die namiddag Elvis (toch niet dood ... ?!) en een wederoptredende Eddy Wally langs het terras.

Om 18u sloten we het feest af met 60 tevreden leden en sympathisanten.

We hadden het niet erg gevonden als we de trofee aan een ander iemand hadden moeten uitreiken, maar met een paar magistrale worpen kroonde Freddy Van Menxel zich terecht voor de 2e keer tot clubkampioen tapschieten. Proficiat Freddy ! Bedankt Walter om het strijdgewoel in goede banen te houden !

Walter hield ook de werpstijl goed in de gaten ... en had zo af en toe z'n bedenkingen ... !

Oplossing muntenpuzzel

15 rupien goud 1916T DOA

Tijdens de clubactiviteit van 9 juni vonden we 28 strookjes in onze puzzelbox, alle deelnemers hadden het sleutelwoord correct: **Wilhelm II**. De schiftingsvraag moest uitsluitsel brengen en zo leerde ook iedereen de *tutsi-basket* kennen ... het rieten ding woog exact **95.75g**. Hendrik Van Caelenberghe (Wilrijk) zat er met 87.13g het dichtste bij en mocht uit handen van puzzelmaker Leopold Verbist de zilveren munt in ont-vangst nemen. Proficiat Hendrik en de rest van het deelnemersveld !

vragen

oplossingen

1. Welk was de hoofdstad van Duits Oost-Afrika? **Dar-es-Salaam**
2. Waarin verschillen de 2 varianten? **extra arabesken op de kz**
3. Waar werden deze munt geslagen in Tabora? **in het station**
4. De bevelhebber van de Belg.-Congolese troepen? **Charles Tombeur**
5. Wat deed Schumacher met de munten? **ze begraven**
6. De deelgebieden van DOA? **Tanganyika, Ruanda en Urundi**
7. Waaraan dankte von Lettow-Vorbeck zijn populariteit na WOI?
hij was de enige onverslagen Duitse generaal
8. Hoe evolueerde de relatie tussen generaal Paul von Lettow-Vorbeck met zijn vijand generaal Jan Smuts?
ze werden goede vrienden

Duits Oost-Afrika

De Afrikaanse taart werd verdeeld op de Conferentie van Berlijn in 1884-85 en daarbij werd het gebied ten oosten van de grote meren, bestaande uit Tanganyika, Ruanda en Urundi, als kolonie toegewezen aan Duitsland, van dan af Duits Oost-Afrika genoemd. Het werd in het noorden begrensd door Brits Oost-Afrika (nu Kenya) en in het zuiden door Portugees Oost-Afrika (nu Mozambique). De hoofdstad was Dar-es-Salaam, wat “Huis van de Vrede” betekent in het Arabisch. Na de Eerste Wereldoorlog verloor Duitsland al zijn kolonies: Ruanda en Urundi werden toegewezen aan België terwijl Tanganyika deel ging uitmaken van Brits Oost-Afrika. Tanganyika werd onafhankelijk in 1961 en werd verenigd met het eiland Zanzibar (en het kleinere Pemba) in 1964. Het kreeg dan de naam Tanzania, dat een samentrekking is van Tanganyika en Zanzibar.

De Duitse kolonisatie begon met de Duitser Carl Peeters die de Deutsch Ostafrikanische Gesellschaft oprichtte die initieel Duits Oost-Afrika bestuurde. De Duitsers gaven ook munten uit in dat gebied, eerst met de benaming Deutsch Ostafrikanische Gesellschaft, later met de benaming D.O.A. of Deutsch Ostafrika, geslagen te Berlijn of Hamburg. Dat was de rupie verdeeld in 64 pesa, later in 100 heller. Die zorgden voor continuïteit want er circuleerden vroeger reeds Indische rupies (evenals de Maria-Theresiathaler) in het gebied.

De Oost-Afrikaanse campagne

De Eerste Wereldoorlog werd gedeeltelijk ook in Afrika uitgevochten. Tijdens de Conferentie van Berlijn in 1885 was er evenwel afgesproken in de zogenaamde ‘Congo Act’ dat kolonies neutraal zouden blijven in geval van een oorlog in Europa. Deze afspraak werd echter als eerste geschonden door de Britten die reeds in 1914 vijandelijkheden startten vanuit Uganda op het Victoriameer en ook de hoofdstad Dar-es-Salaam bombardeerden vanop oorlogsschepen op zee. Die vijandelijkheden bereikten een hoogtepunt toen de Duitse kruiser Königsberg het Britse oorlogsschip HMS Pegasus tot zinken bracht in de haven van Zanzibar en vervolgens zelf tot zinken werd gebracht door de Britten in 1915.

Gezien het beperkt aantal Duitsers in Duits Oost-Afrika begon de Duitse generaal Paul von Lettow-Vorbeck (1870-1964) dan maar een guerrilla-oorlog tegen de Britten onder leiding van de Zuid-Afrikaan Jan Smuts, teneinde zoveel mogelijk Britse troepen weg te houden van het front in

Europa.

Belgisch-Congo vocht mee met twee brigades van de Force Publique onder leiding van de Belgische luitenant-generaal Charles Tombeur (1867-1945). Een langdurige patstelling tussen de Force Publique en het Duitse koloniale leger werd doorbroken door een gezamenlijk Brits-Belgisch offensief in 1916. De Force Publique behaalde een belangrijke overwinning door de verovering van Tabora op 19 september 1916. Dat was een unieke gebeurtenis in de Belgische militaire geschiedenis. Von Lettow-Vorbeck gaf zich pas over op 25 november 1918, twee weken na de wapenstilstand in Europa, want hij was niet eerder op de hoogte. Toen pas werd het duidelijk tegen welk een kleine Duitse troepenmacht de Britten met meer dan 100.000 man hadden gestreden. De troep telde op dat moment slechts 155 Duitsers en een paar duizend zwarten.

Parade te Berlijn in 1919 met rechts Paul von Lettow-Vorbeck te paard

Na zijn terugkeer in Duitsland in maart 1919 werd Von Lettow-Vorbeck als een held onthaald, met een parade in Berlijn. Hij werd gezien als de enige Duitse generaal die nooit was verslagen.

Opmerkelijk was dat hij na de oorlog nog ontvangen werd te Londen als een eregast op een reünie van oud-strijders, die allen in Duits Oost-Afrika tot zijn tegenstanders hadden behoord. Hij sloot zelfs nog vriendschap met generaal Jan Smuts (1870-1950). Deze werd later premier van Zuid-Afrika. Charles Tombeur werd in België voor zijn prestaties in de adelstand verheven en mocht zich dan Charles Tombeur de Tabora noemen.

Van 1928 tot 1930 was Von Lettow-Vorbeck lid van de Reichstag voor de rechts-conservatieve Deutschnationale Volkspartei en werd een tegenstander van Hitler, maar dat werd hem niet in dank afgenomen.

De noodmunten

Door de oorlogssituatie was Duits Oost-afrika volledig afgesloten van het moederland. Export kon niet meer en bevoorrading vanuit Duitsland evenmin. Daardoor werd het geld er schaars, zowel bankbiljetten als munten. Gouverneur Heinrich Schnee (1871-1949) liet dan maar ter plaatse noodbiljetten drukken en noodmunten slaan van 20 en 5 heller (respectievelijk 1.634.700 en 302.000 ex.). Hiervoor gebruikte men messing hulzen van obussen evenals ter plaatse gewonnen koper. Er werden meerdere stempels gebruikt wat voor de 5 heller twee verschillende types opleverde in messing en voor de 20 heller zes types, ieder dan nog in koper of messing.

20 heller messing 1916T

20 heller koper 1916T

Schnee vroeg ook aan mijnningenieur Friedrich Schumacher (1884-1975), die werkte in Tabora, om gouden munten van 15 rupien te slaan, want goud hadden ze genoeg. Er was immers een goudmijn in het naburige Sekenke, en dat goud geraakte toch niet meer in Duitsland. Zilver hadden ze niet. Al deze munten werden in primitieve omstandigheden geslagen, wat aan de munten duidelijk te zien is: deze van 5 en 10 heller zijn meestal van slechte kwaliteit. De 15 rupien zijn beter. Slijtagesporen zijn er weinig daar deze munten maar zeer kort gecirculeerd hebben.

15 rupien goud 1916T

5 heller messing 1916T

In het bijzonder over het slaan van de gouden munten zijn interessante verhalen bewaard gebleven. Schumacher, toen 32 jaar oud, liet door 200 dragers in 10 dagen een kleine 300 kg goud brengen van de Sekenkemijn naar het station van Tabora waar hij een werkplaats inrichtte om munten te slaan. Hij gebruikte een wals bedoeld om rubber platen te maken om het goud op de juiste dikte te walsen. Met een kleine handpers ponste men er dan muntplaatjes uit. De walsmachine was natuurlijk niet erg nauwkeurig en dus liet hij de muntplaatjes iets te dik walsen en dan bijvijlen door 7 Singalese goudsmeden die hij ter beschikking had, tot een gewicht van 7,168 g. Die konden ieder 30 muntplaatjes per dag maken. Hij had natuurlijk ook geen schroefpers en liet een manueel bediende hydraulische pers om buizen te buigen ombouwen tot muntpers. Na 2,5 maand zo gewerkt te hebben ging de hydraulische pers stuk en werd uitgeweken naar Lulanguru, 25 km ten westen van Tabora. Daar liet hij een pers bedoeld om olie te persen uit pindanoten ombouwen tot muntpers. Deze was met stoom aangedreven en dat maakte het werk een stuk eenvoudiger en sneller. Zo kon Schumacher 6395 gouden munten slaan in Tabora en nog eens 9803 in Lulanguru.

Het goud van de Sekenkemijn was echter maar gedeeltelijk geraffineerd en bevatte 15 tot 20 % zilver. De bedoeling was dat het goudstuk een gehalte van 75 % had en dus moest er 5 tot 10 % van een ander metaal, koper, toegevoegd worden. Dat maakt dat deze munten nogal variëren in kleur want 5 of 10 % koper maakt wel wat verschil.

De munten dragen allemaal het muntteken T van Tabora ook al zijn er meer geslagen in Lulanguru. Wat betreft de design had men liefst de Duitse keizer Wilhelm II op de voorzijde afgebeeld, maar men oordeelde dat men niet de goede skills had om een voldoende gelijkend portret te graveren, en dus werd het een olifant met op de achtergrond de vulkaan Kilimanjaro. Een wedstrijd onder het spoorwegpersoneel voor de beste design werd gewonnen door R. Voght en het graveerwerk werd gedaan door een zekere Vatheare. Deze graveerde ook de keerzijde: een Duitse adelaar. Er werd slechts één voorzijdematrijs maar wel twee keerzijde-matrijzen gebruikt, die iets verschillend zijn. Op de tweede matrijs zijn de

arabesken bovenaan iets langer.

De geslagen munten werden geleidelijk overgedragen aan de DOA-bank in Tabora waar ze snel werden uitgegeven.

Toen de Belgen op het punt stonden Tabora in te nemen, wilde Schumacher zoveel mogelijk van het resterende goud en gouden munten uit de handen van de Belgen houden. Hij verkocht de resterende 200 kg nog niet gemunt goud aan een rijke Arabier en 's nachts begroef hij 200 munten ergens in Tabora. Voor zover we weten werd deze goudschat nooit teruggevonden. Schumacher werd op 19 september door de Belgen gevangengenomen. Hij had ook nog 50 munten in zijn bagage en kleren verborgen. Hij werd uitgeleverd aan Scotland Yard in Londen waar 49 van de 50 munten hem afgenomen werden. Slechts één munt werd niet gevonden en bleef in zijn bezit. Als niet-militair werd hij vrij snel vrijgelaten.

Daar het aantal geslagen gouden munten zeer beperkt is, waarvan er bovendien nog een aantal verloren gegaan zijn, zijn deze vandaag extreem duur. De 5 en 20 heller zijn vandaag wel gemakkelijk te vinden maar, zoals gezegd, is de kwaliteit een probleem.

Bibliografie

Wikipedia, *East African Campaign (World War I)*,

[http://en.wikipedia.org/wiki/East_African_Campaign_\(World_War_I\)](http://en.wikipedia.org/wiki/East_African_Campaign_(World_War_I))

Wikipedia, *Paul von Lettow-Vorbeck*,

http://nl.wikipedia.org/wiki/Paul_von_Lettow-Vorbeck

Wikipedia, *Charles Tombeur de Tabora*,

http://fr.wikipedia.org/wiki/Charles_Tombeur_de_Tabora

Friedrich Schumacher, *Der Goldschatz von Tabora im ehemaligen Deutsch-Ostafrika*, in: *Geldgeschichtliche Nachrichten*, januari 1973, No. 33, p. 8-10.

Leonhard Rautenberg, *Das Kriegsnotgeld der deutschen Kolonien*, in: *Numismatisches Nachrichtenblatt*, februari 1990, Jg. 39, p. 31-32.

D.D. Yonge, *The history of Tabora 15-rupee piece*, in: *Tanganyika Notes and Records*, maart 1964, No. 62, p. 49-55.

Dr. F. Tielens, *Een Duitse rupie*, in EGMP-jaarboek 2002, blz. 47-54.

2013

Nieuwe 2-euro uitgiftes op komst

Frankrijk	150e geboortedag van Pierre de Coubertin
Malta	herdenking invoering nieuwe grondwet in 1921
Monaco	20 jaar lid bij de Verenigde Naties

Griekenland	Academie Plato
Italië	700e geboortedag van Giovanni Boccaccio
Portugal	250 jaar Torre dos Clérigos in Porto
Griekenland	100 jaar Kreta bij Griekenland
Nederland	200 jaar koninkrijk
Italië	200e verjaardag van Giuseppe Verdi
San Marino	500 jaar overlijden van Pinturicchio

Vanaf het begin mocht elk land van het eurogebied één keer per jaar een herdenkingsmunt van € 2 uitgeven. Sinds juli 2012 mag elk land twee herdenkingsmunten per jaar uitgeven. Deze munten hebben dezelfde kenmerken en eigenschappen en dezelfde gemeenschappelijke zijde als de gewone munten van € 2. Wat de munten onderscheidt, is hun herdenkingsontwerp op de nationale zijde. Alleen de munt van € 2 kan worden gebruikt voor herdenkingsmunten. Zij zijn wettig betaalmiddel in het hele eurogebied. Dit betekent dat zij net als iedere andere euromunt kunnen worden gebruikt en moeten worden geaccepteerd. De meeste van deze munten herdenken historische gebeurtenissen of vestigen de aandacht op actuele gebeurtenissen van historische betekenis.

De allereerste herdenkingsmunt van € 2 werd in 2004 uitgegeven door Griekenland ter gelegenheid van de Olympische Spelen in Athene. Het ontwerpen en uitgeven van munten valt onder de bevoegdheid van de afzonderlijke landen van het eurogebied. De enige taak van de ECB bij de uitgifte van herdenkingsmunten, maar ook van alle andere munten, is het goedkeuren van de maximale hoeveelheid munten die de afzonderlijke landen kunnen uitgeven.

Prijspenning *Dublin International Exhibition of Arts and Manufactures*

Bronzen prijspenning 1865 door Alexandre Geefs, 75 mm (foto 50%)

Voorzijde: engel met een hoorn des overvloeds vliegt naar links, met op de achtergrond de zonsopgang boven het water. Rechts voor een gebouw Hibernia kijkend naar de symbolen van de kunsten en fabricage. Omschrift: ARTS AND MANUFACTURES, eronder: ALEX GEEFS INC & FECITR / BRUSSELS.

Keerzijde: krans van hulst met 4 linten met daarop het opschrift: AFRICA, EUROPE, AMERICA en ASIA. Bovenaan een gekroonde en versierde harp met 15 snaren tussen 2 eikentakken. Omschrift DUBLIN INTERNATIONAL EXHIBITION 1865. In het midden de naam van een prijswinnaar. Onderaan tegen de rand: twee sterren en een klavertje.

Sinds het midden van de 18e eeuw waren nationale tentoonstellingen de kans voor kunstenaars en fabrikanten om een groter publiek te bereiken. Vanaf het midden van de 19e eeuw werden deze tentoonstellingen op internationaal niveau georganiseerd. Zo ook in de Ierse hoofdstad Dublin van 9 mei tot 10 november 1865. 770 Britse en 288 buitenlandse kunstenaars en fabrikanten namen eraan deel in een nieuwe tentoonstellingshal in de Iveagh Gardens. Er kwamen rond de 600.000 bezoekers maar het was geen commercieel succes. De grote hal, gebouwd naar de plannen van architect Alfred G. Jones, werd nadien ontmanteld en overgebracht naar Londen om daar als het '*Albert Palace*' ingehuldigd te worden.

Traditiegetrouw werden er prijspenningen toegekend aan de meest verdienstelijke deelnemers. De prijspenning werd vervaardigd door niemand minder dan de bekende Belgische medailleur Alexandre Geefs (Antwerpen 1829, Schaarbeek 1866). Alexandre, zoon van Johannes Geefs (°Herentals, 1779), en al zijn broers werden getalenteerde beeldhouwers. Zijn oudste broer Willem werd zelfs hofbeeldhouwer van koning Leopold I.

Deze en andere Iers gerelateerde penningen uit de 19e eeuw worden tentoongesteld op de bijeenkomst van 14 juli 2013. **Patrick Pasmans**

100e Tour de France

Op zaterdag 29 juni 2013 wordt op het eiland Corsica het startschot gegeven voor de 100e Ronde van Frankrijk. Meer dan 200 renners vertrekken dan in 21 etappes naar Parijs en krijgen 3.349 km voor de wielen geschoven.

Om deze 100e editie te herdenken zal de *Monnaie de Paris* 5 verschillende uitgiftes brengen :

- 10 euro zilver	900	22.2g	37mm	50.000 ex.
- 5 euro goud	999.9	0.5g	11mm	15.000 ex.
- 50 euro goud	920	8.45g	22mm	1.500 ex.
- 200 euro goud	999.9	31.1g	37mm	500 ex.
- 500 euro goud	999.9	155.5g	50mm	99 ex.

Alle munten tonen op de voorzijde het logo van de Tour. De zilveren munten hebben op de keerzijde een renner in volle actie met een gekleurde trui. De gouden munten hebben 2 renners afgebeeld : links een *antieke* renner, nog met reservetube om de schouders uit 1903, rechts een hedendaagse tijdrijder met aerodynamische helm anno 2013.

10 euro

zilver

5 euro

goud

De Koninklijke Munt van België geeft dit jaar een prachtig zilverstuk uit t.g.v. de 100e verjaardag van de Ronde van Vlaanderen, een jaarlijks terugkerende sportevenement met honderduizenden supporters langs Vlaamse wegen. Het zilverstuk (925.), diameter 33mm, gewicht 18.75g heeft een nominale waarde van 10 €. De oplage bedraagt 10.000 stuks.

De voorzijde van het zilveren muntstuk van 10 euro vertoont de afbeelding van een rijdende wielrenner tegen de achtergrond van de Belgische landkaart waarin de contouren van Oost- en West-Vlaanderen werden gearceerd en van een hoger reliëf voorzien. De grafische compositie wordt vervolledigd door het inschrift DE RONDE VAN VLAANDE-REN en de jaartallen 1913 en 2013.

Huisgraveur van de KM Luc Luyckx liet zich voor de afbeelding van de wielrenner inspireren op een foto van de zwoegende karaktermens Briek Schotte, uit de late jaren '40 van vorige eeuw. Deze wielrenner illustreert inderdaad het best de spirit van de *Flandrien* in diens gevecht tegen de weersomstandigheden en de slechte staat van de wegen en de hellingen van de Vlaamse Ardennen. De keerzijde draagt de gebruikelijke inschriften en grafische elementen, zoals de kaart van de Europese Unie, de 12 sterren en de 3-talige landsaanduiding. Bron : Muntinfo 59

Bart Swings weet van wat hij kan dromen !

medailles O.S. Sochi

**SOCHI
2014**

In Sint-Petersburg zijn de medailles voor de Olympische Winterspelen 2014 in het Russische Sochi, aan de Zwar-te Zee (6-23 febr. 2014) voorgesteld. Op de medailles staan de olympische ringen, het logo van de Spelen en op de zijkant de naam in het Russisch, Frans en Engels.

De medailles hebben een diameter van 10 cm en zijn 1 cm dik. Ze wegen tussen 460 en 531 gram. 'Hopelijk kunnen we de gouden stuks in Rusland houden, de andere mogen naar het buitenland', vertelde Dimitry Chernyshenko, de voorzitter van het organisatiecomité, met een knipoog.

Aan elke medaille werd 18 uur gewerkt. In totaal werd er 3 kg goud gebruikt, goed voor ongeveer 100.000 €. O.a. de Belgische wintersporters Bart Swings (schaatsen) en Seppe Smits (snowboarden) weten nu van wat ze kunnen

dromen.

Het ontwerp stelt de verschillende regio's in Rusland voor. 1300 medailles worden uitgereikt in 98 disciplines in 15 verschillende sporten.

Sochi - De groenste Spelen ooit ! Hopelijk nemen ze dit niet al te letterlijk. De organisatie van de Winterspelen is begonnen met het afdekken van sneeuw om volgend jaar niet in de problemen te komen. Afgelopen winter was het namelijk slecht gesteld met de hoeveelheid sneeuw in de omgeving van Sochi. "Het was een erg slechte winter met warme temperaturen," aldus Sergei Bachin, directeur van het ski resort. Zelfs de lokale bevolking kan zich niet herinneren dat het ooit zo warm is geweest. Dit had tot gevolg dat niet alle wedstrijden door konden gaan die tijdens het testevenement van dit jaar op het programma stonden.

1	10.00	16	11.00	31	2.50	46	10.00	61	-
2	55.00	17	6.50	32	1.00	47	2.00	62	2.25
3	30.00	18	19.00	33	3.00	48	1.00	63	1.00
4	-	19	-	34	2.00	49	-	64	1.00
5	41.00	20	-	35	2.75	50	-	65	1.00
6	-	21	40.00	36	16.00	51	1.00	66	1.00
7	1.00	22	45.00	37	1.00	52	1.00	67	-
8	35.00	23	-	38	-	53	4.50	68	1.00
9	1.00	24	2.50	39	-	54	35.00	69	1.75
10	3.50	25	1.50	40	1.00	55	-	70	3.00
11	14.00	26	12.00	41	1.00	56	-	71	1.25
12	24.00	27	-	42	3.50	57	-	72	1.00
13	8.50	28	-	43	1.00	58	3.00	73	2.50
14	25.00	29	-	44	-	59	1.00	74	16.00
15	1.00	30	-	45	-	60	9.00	75	2.25

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van onze website : www.numismatica-herentals.be / veiling
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.
- het bod wordt verhoogd als volgt :
 - 1 – 5 € : + 25 cent**
 - 5 – 10 € : + 50 cent**
 - 10 – 50 € : + 1 €**
 - 50 – 100 € : + 2 €**
 - meer dan 100 € : + 5 €**
- na afloop van de veiling, en na contante betaling, kunnen de kopers hun loten in ontvangst komen nemen.
- onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers.
- de veilingkosten : 5 % voor de koper, 5 % voor verkoper.
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes !

5

7

8

15

nr	land	munt		kwal	mat	inzet	
1	Rome	Tacitus	antoninianus met Spes	275 - 276	F	AE	5.00
2		Treb. Gallus	antoninianus met Pietas (+ketting)	251 - 253	F	AE	5.00
3		Constantinus I	AE 3 – Providentiae AVGG	307 - 337	F	AE	5.00
4	primitief	Afrika	Katanga kruis (+- 540 gram)		-	Cu	10.00
5	Brabant	Maria-Theresia	1/2 ducaton - Antwerpen	1753	ZF	Ag	65.00
6		Maria-Theresia	2 x oord - Antwerpen (gepoetst)	1750	ZG	Cu	1.00
7		Omwenteling	dubbel oord - Brussel (gepoetst)	1790	ZF	Cu	1.00
8	Vlaanderen	Karel II	patagon - Brugge	1672	F/ZF	Ag	80.00
9		Maria-Theresia	3 x oord - Brugge	1745 + 1752	div	Cu	1.00
10	België	Leopold I	10 centimes	1848 over 1838	ZG	Cu	1.00
11		Leopold I	5 centimes	1833	F	Cu	1.00
12		Leopold II	5 centimes	1902 over 1901 FR	ZF	CuNi	1.00
13		Albert I	5 centimes	1914 FR	F/ZF	CuNi	1.00
14	Australië	Elizabeth II	3 x 20 cent	2001+2002+2008	div	CuNi	1.00
15	Denemarken	Margaretha	20 kronen (fregat)	2007	Pr+	AE	2.00
16	Duitsland	Duitse Rijk	3 kopeken	1916 J	ZF	Fe	1.00
17		Republiek	2 pfennig	1874 G	F	Cu	2.00
18	Egypte	Nasser	25 piastres	1970	ZF	Ag	7.00
19	Frankrijk	Louis XVI	2 sous	1789 A	ZF	Cu	15.00
20		Napoleon	1/2 francs	1812 A	Pr	Ag	30.00
21	India	Republiek	10 rupees - 25 jaar Onafhankelijkheid	1972	Pr	Ag	10.00
22	Kazachstan	Republiek	50 tenge – afbeelding beer	2008	FDC	CuNi	2.00
23	Mauritius	Elizabeth II	4 x 1 cent	1965 - 1975	F/ZF	AE	1.00
24		Elizabeth II	2 x ¼ rupee	1960 + 1971	F	CuNi	1.00
25		George V	5 cent	1924	F	Cu	1.00
26	Nederland	Antillen	25 cent 1996 + 1 gulden 1970		div	Ni	1.00
27	Nepal	Shah Dynastie	10 rupee F.A.O.	1974	ZF	Ag	4.00
28	Roemenië	Carol II	100 lei	1936	Pr	Ni	3.00
29	Rusland	Alexander I	2 kopeke	1812	F	Cu	2.50
30	Spanje	Isabella II	8 marevides	1840	F-	Cu	1.00
31	Suriname	Republiek	25 cent 1979 + 250 cent 1989		ZF	Ni	1.00
32	USA	Republiek	1/2 dollar	1952 D	ZF	Ag	2.00
33	Zimbabwe	Republiek	3 verschillende munten	1980 - 1997	ZF	div	1.00

18

20

21

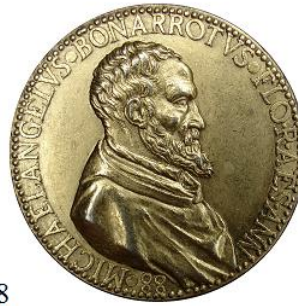
32

34

37

38

47

nr	item	beschrijving	kwal	mat	inzet
34	Nederland	armband van 5 centen Willem III (o.a. 1868), met slotje	F/ZF	Ag	10.00
35	penningen	Bamberg - Unesco 1996	F	Cu	1.00
36		Herentals 800 Jaar Stad Herentals 2009	FDC	Cu	2.00
37		rantsoenpenning voor melk : Lait - B.N.	F	Al	1.00
38		Michelangelo	F	AE	1.00
39	loten	Griekenland : 6 x 100 drachme (verschillende jaren)	div	AE	1.00
40		Zuid-Afrika : 15 munten	div	div	1.00
41		België : 16 x 500 Frank 1980 (8 x FR & 8 x VL)	Pr	CuNi	40.00
42		IJsland : 10 verschillende munten 1959 - 1974	div	div	1.00
43		Jersey : 8 munten 1894 - 1971	div	AE	1.00
44		Malta : 13 verschillende munten	div	div	4.00
45		Nederland : 15 x 1 gulden 1968 - 1980	div	div	2.00
46	jetons	Reunies, fabrieksjetons waarden 1+5+10+20+50+100	ZF	Al	6.00
47	medaille	herdenkingsmedaille koning Boudewijn 1993	FDC	AE	2.00
48	set	Guatemala 5 + 10 + 25 centavos	FDC	CuNi	1.00

nr	item	beschrijving	kwal	mat	inzet
49	boeken	jaargang Muntkoerier (11 tijdschriften) 2010	ZF	papier	3.00
50		7 EGMP jaarboeken 1994 - 2001	ZF	papier	4.00
51	biljetten	België 100 frank, type '1919 Mauve' 20-04-1927	F	papier	5.00
52		België 20 frank, type 1919 16-04-1945	F	papier	1.00
53		België 3 x 100 frank : Eeuwfeest, Beyaert, Ensor	div	papier	7.50
54		Brazilië 3 x 2 cruzeiros ZD	div	papier	1.00
55		Cyprus 250 mil 1982	Pr	papier	1.00
56		Duitsland 20 miljoen mark Aachen 20-07-1923	ZF	papier	1.00
57		Duitsland 500.000 mark 01-05-1923	F	papier	1.00
58		Frankrijk 1.000 francs 03-11-1938	ZF	papier	1.00
59		Frankrijk 100 francs 12-03-1936	ZF	papier	1.00
60		Griekenland 200 drachme 1944	F	papier	1.00
61		India 10 rupees ZD	ZF	papier	1.00
62		Italië Assignaat 100 lire (Bergamo) 23-03-1978	F	papier	1.00
63	biljetten	Joegoslavië 3 biljetten 1993-1994	div	papier	1.00

51

58

nr	item		beschrijving		kw	mat	inzet
64	biljetten	Libië	1 dinar	2004	ZF	papier	1.00
65		Luxemburg	5 + 10 francs	1967 + ZD	F	papier	1.00
66		Mauritius	50 rupees	1999	F+	papier	1.50
67		Noord-Korea	100 won	1992	FDC	papier	1.00
68		Noord-Korea	500 won	2007	FDC	papier	1.00
69		Oezbekistan	500 sum	1999	F/ZF	papier	1.00
70		Portugal	50 escudos	28-02-1964	ZF	papier	1.00
71		Rusland	1000 + 5000 + 10000 roebel	1995	Pr	papier	1.00
72		Spanje	100 pesetas	17-11-1970	ZF+	papier	1.00
73		Tanzania	200 shilingi	1986	Pr	papier	1.00
74		Venezuela	1000 bolivares	1992	F/ZF	papier	1.00
75	biljetten	Zimbabwe	100 dollars	2007	Pr	papier	1.00

64

73

div = divers **F** = fraai **ZF** = zeer fraai **Pr** = prachtig **FDC** = fleur de coin **UNC** = uncirculated
Ag = zilver **AE** = brons-koper **Fe** = ijzer **Cu** = koper **Ni** = nikkel **Al** = aluminium **Sn** = tin

Letland heeft van de Europese Commissie toestemming gekregen om toe te treden tot de eurozone. Als ook nog de lidstaten en het Europees Parlement volgen, wordt de Baltische staat op 1 januari 2014 het 18e lid van de muntunie.

Zowel de Europese Commissie als de Europese Centrale Bank (ECB) zijn van mening dat Letland aan de toetredingsvoorwaarden voldoet, en hebben dus hun zegen gegeven. Nu moeten de ministers van Financiën van de eurozone in juli nog hun toestemming geven, evenals de leiders van de EU-lidstaten en het Europees Parlement.

Het Letse enthousiasme om de muntunie te vervoegen is alvast een opsteker voor de euro. Het toont aan dat Riga er vertrouwen in heeft. Momenteel komt de eurozone nog altijd met het woord *crisis* in het nieuws, en zijn de lidstaten die momenteel in een recessie zitten niet op 1 hand te tellen. Volgens Eurocommissaris Olli Rehn is de Letse toetredingsaanvraag 'opnieuw het bewijs dat diegenen die het uiteenvallen van de eurozone voorspelden, het fout hadden'.

Riga scoort goed op alle toetredingscriteria. Om de Letse lat in te ruilen voor de euro, moest de Baltische staat kunnen aantonen dat het de inflatie onder controle heeft, en ook het begrotingstekort en de staatsschuld mochten niet te hoog oplopen. Voorts moest de lat een stabiele wisselkoers behouden t.o.v. de euro. Hoewel Letland net als vele Europese landen in 2008 in een recessie verzeilde, heeft het zich behoorlijk herpakt.

Zo is het begrotingstekort gedaald van 8.1% van het bnp in 2010 tot 1.2%. de staatsschuld bedraagt 40%.

De ECB maakt zich toch zorgen. Letland moet waakzaam blijven en de inflatie binnen de perken houden, klinkt het. Ook de Letse banken worden vanuit Frankfurt met argusogen bekeken. Die zijn in buitensporige mate afhankelijk van deposito's van niet-inwoners, en dan vooral Russen. Volgens de ECB is dat vooral 'een belangrijk risico voor de financiële stabiliteit'.

Buitenlandse bankrekeningen waren bvb. in Cyprus een probleem. Rehn benadrukt wel dat de Letse banksector veel kleiner is dan de Cypriotische, wat 'duidelijk een groot verschil maakt'.

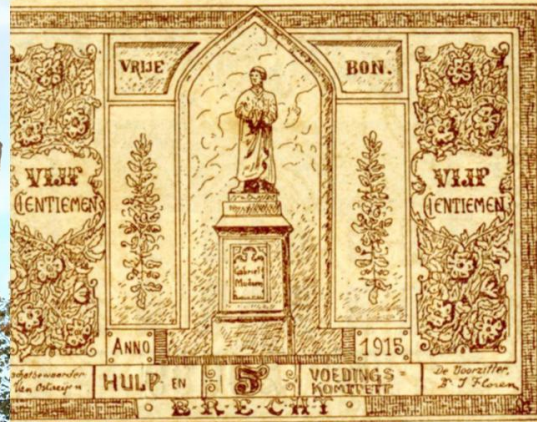
Met het oog op de herdenking van 100 jaar WOI en de vraag vanuit de erfgoedcel *Kempisch Karakter* om het regionaal erfgoed meer zichtbaar te maken, groeide het initiatief om tot een inventarisatiewerk te komen van het Kempische noodgeld. Numismatica neemt hierin het voortouw : bedoeling is om alle informatie te bundelen m.b.t. de noodbiljetten, voedsel- en rantsoenbons die circuleerden in de periode 1914-1918 en van diverse uitgiftes, zowel op gemeentelijk vlak als van de komiteiten. In een vervolgreeks presenteren we hier de info die voorhanden is. Tevens doen we een beroep op de collegialiteit van verzamelaars en liefhebbers van dit domein om ons te helpen met eventuele aanvullingen. Hiermee wille we u de kans geven om te reageren. Alvast dank voor uw medewerking !! We openen de reeks met Brecht.

Tijdens de oorlog had België, vooral voor het kleine betalingsverkeer, met een groeiend geldtekort te kampen. Daarom namen een 600-tal gemeentebesturen en honderden weldadigheidsinstellingen en ondernemingen hun toevlucht tot de uitgifte van noodgeld, meestal in de vorm van papiergeld, maar soms ook van metalen munten. Aanvankelijk diende dat voor het betalen van militievergoedingen, militaire opeisingen, wedden, leveranciers en andere gemeentelijke lasten. Later werd daarmee het gebrek aan pasmunt verholpen en de allernoodzakelijkste levensmiddelen en goederen (bvb. kleding en steenkool) aangekocht. Ook de talrijke steun- en hulpcomités (o.m. het Nationaal Hulp- en Voedingscomité) gingen tot zulke nooduitgiften over. Fabrieken en firma's gaven salaris- en aankoopbons uit. De 'gemeentebons' hadden enkel binnen de gemeente of in een of ander magazijn betaalkracht. Hier en daar werden ze nochtans, bij onderling akkoord onder de gemeentebesturen, ook elders aanvaard. Het gamma varieert van artistieke biljetten tot eenvoudige bons. Brecht heeft beide.

Brecht is een gemeente gelegen in het noorden van de Antwerpse Kempen, bleef grotendeels gespaard van groot onheil en telde in 1914 bij het uitbreken van de *Groote Oorlog* zo'n 4.100 zielen.

Het plaatselijke *Kempisch Museum*, gesticht in 1905, geeft een beeld van het vroegere leven en werk van de Kempenaars en bezit enkele zeldzame noodbiljetten uit WOI.

Het Hulp- en Voedingskomiteit van Brecht gaf in 1915 biljetten uit, telkens in 2 kleuren, met een waarde van 5c (bruin en blauw), 10c (rood en blauw) en 50 centiemen (rood en blauw).

De biljetten van 5 centiemen (57x76mm) en 10 centiemen (69x90mm) dragen dezelfde afbeeldingen. Op de voorzijde prijkt het monument van Gabriel Mudaeus. De biljetten zijn ondertekend door De Schatbewaarder J. Van Ostaeijen en De Voorzitter Dr. J. Floren.

Gabriel Mudaeus of Gabriel van der Muyden, °Brecht 1500, + Leuven 1560) één van de bekendste inwoners van Brecht, was leerling aan de plaatselijke Latijnse School, later een bekend humanist en professor aan de KU Leuven. Zijn standbeeld op het gemeenteplein, van de hand van Joseph DuCaju, werd ingehuldigd in 1865.

Juliaan Floren, geboren in 1852 te Wuustwezel, was niet enkel een geliefd geneesheer bij de inwoners van Brecht en omstreken, tevens gemeenteraadslid, schepen en voorzitter van de plaatselijke Heemkundige Kring. In 1914, ondanks zijn ouderdom en slechte gezondheid, nam hij het voorzitterschap op van het 'Hulp- en Voedingscomiteit'.

Schatbewaarder Karel Jozef Van Ostaeijen, geboren te Brecht in 1894, voltooide zijn Grieks Latijnse humaniora te Turnhout en behaalde in 1914 de kandidatuur in de rechten aan de KU Leuven.

De keerzijde toont het 'Gildenhuis Rome', het grootste en meest prestigieuze huis van Brecht, gebouwd in de 15e eeuw onder de benaming 'Schaliënhuys'. Het zou later een belangrijke rol, spelen als een centrum van het Brechtse Humanisme onder de Latijnse School van Joannes Custos. In 1915 was het een Heemkundig museum, maar is ondertussen gesloopt. Boven het gebouw hangt een wapenschild met daarop St-Michael en de draak. De vrije bon, anno 1915, was alleen geldig in de gemeente. Alle bons dragen een gestempelde volgnummer (hier N°15772). Onderaan vinden we de naam van Drukkerij Lodewijk Braeckmans, te Brecht. Ontwerper van de biljetten was Jozef Van Bavel, eveneens afkomstig uit het dorp.

Lodewijk Braeckmans, lid van de beheerraad van de plaatselijke 'Geschied- en Oudheidkundigen Kring' en drukker van hun tijdschrift 'Oudeid en Kunst' kreeg als intimi van de beleidsmensen van Het Comiteit de opdracht om de noodbiljetten te drukken.

Ontwerper van de biljetten, **Jozef Van Bavel**, rentmeester van het dorp, had enige ervaring met tekenen. Hij tekende in opdracht van het gemeentebestuur zowel de plans voor gemeentelijke gebouwen als voor verbouwingen van bestaande constructies, dit in een tijd toen men nog niet verplicht was om een architect in te schakelen.

Het biljet van 50 centiemmen (77x108mm) bestaat in zowel met rode als met blauwe opdruk en is uiterst zeldzaam. Deze Vrije Bon, Anno 1915 en enkel geldig in de gemeente, toont op de voorzijde de St-Michielskerk van Brecht, geflankeerd door 2 kariatiden. Onderaan in een cartouche een zwart gestempelde volgnummer N° 26087. De keerzijde toont het oude gemeentehuis van Brecht. Ook hier weer de handtekeningen van schatbewaarder J. Van Ostaeijen en voorzitter, Dr. J. Floren. De handtekening van ontwerper J. Van Bavel is amper leesbaar in het zand.

Een 2 reeks bonnen van 3 verschillende waarden 25c, 50c en 1 fr dragen de datum 1 maart 1916 en werd uitgebracht door het Nationaal Hulp- & Voedingscomiteit, Plaatselijk Comiteit te Brecht. Deze enigszins vergeelde bonnen (68 x 113 mm) bevinden zich in het Archief / Heemkundig Museum van Brecht en zijn als zeer zeldzaam te bestempelen.

De voorzijde geeft aan, binnen een kader : Nationaal Hulp- en Voedingscomiteit, Plaatselijk Comiteit te Brecht, Onderstand aan Behoeftigen en Werkloozen. Goed voor aankoop van waren ter waarde van (x) *frank* te halen in het magazijn van het Plaatselijk Comiteit en bij de Handelaars.

Deze bon wordt terugbetaald alleen aan de Leveranciers, door den Schatbewaarder, Mudeusstraat, n° 7, Donderdag van iedere week, van 12 tot 1 uur, tot den 15 April 1916 ; na dien datum wordt hij waardeloos. Den I Meert 1916.

Elke bon draagt ook weer een zwart opgestempelde nummer, een grote letter A (aanduiding onbekend) en bovenaan een stempel van het Plaatselijke Komiteit. De keerzijde van de biljetten zijn blanco.

Edgard Ernalsteen, ingeweken uit het Limburgse Ophoven, is de maker van het komiteitszegel met veelzeggende symboliek.

Tekst rondom : PLAATSELIJK HULP- EN VOEDINGSKOMITEIT - BRECHT

Midden: de pelikaan, symbool voor 'de zorg van de gemeente voor haar inwoners', heeft haar nest op het wapenschild van St-Michael die de duivel verslaat. Ze prikt zich in de borst en voedt haar jongen met

hartebloed om ze weer tot leven te wekken ... !

Merk op : *Komiteit*, dan weer met een **K**, dan weer met een **C** !

Van een 3e reeks bons (72 x 95 mm) zijn 2 waarden bekend, zij vermelden geen datum. De bon van 50 centiemen is eigendom van het Brechtse Museum, deze van 1 frank bevindt zich in de privé verzameling van Ronny Mattheeussen (Brecht).

Op de voorzijde : Plaatselijk Steunkomitee van Brecht (waarde - A) goed voor *X Frank* in eetwaren. Deze bon is slechts geldig in het gemeentemagazijn. Het Steunkomitee. Elke bon draagt een volgnummer, hier N° 0012 / 1262. De keerzijde is blanco

Lezers die hierop een aanvulling kunnen brengen, gelieve contact te nemen via mail met rudy.dillen@telenet.be of telefonisch **014-221698**. Waarvoor hartelijk dank !

Met dank aan Ronny Mattheeussen, Archief Brecht - Kempisch Museum Mudaeusstraat 2, 2960 Brecht, voor afspraak : kempmus@hotmail.com

Ook nog : De provincie Antwerpen wil met het 'Great War project' de talrijke initiatieven rond de herdenking van 100 jaar WOI ondersteunen en coördineren. Bunkers en loopgraven worden herontdekt. Een uniek on-derdeel van de verschillende herdenkingsinitiatieven is de (her)ontdekking en herbestemming van loopgraven en bunkers in de linie tussen Nederland en België. Tijdens Wereldoorlog I bouwde de Duitse bezetter uit vrees voor een aanval vanuit het neutrale Nederland, een militaire verdedigingslinie van bunkers en loopgraven. In de provincie Antwerpen vinden we van deze zogenaamde *Antwerpen-Turnhoutstelling* nog resten terug in Antwerpen, Stabroek, Kapellen, Brasschaat, Schoten, **Brecht**, Rijkevorsel, Beerse, Turnhout en Oud-Turnhout.

De Gevangenis van Turnhout een medaille van vóór haar bestaan ...

Geschiedenis De gevangenis van Turnhout werd tussen 1905 en 1908 gebouwd volgens het Ducpétiaux-model en heeft dus een stervorm. Tot 1937 verbleven hier niet alleen mannelijke, maar ook vrouwelijke gedetineerden. In de loop van de tijd werd de gevangenis gerenoveerd en werd de capaciteit uitgebreid via nieuwbouw.

Regime In de gevangenis van Turnhout verblijven beklaagden, veroordeelden en geïnterneerden. De veroordeelden en beklaagden volgen een individueel regime. Sinds 2007 beschikt de gevangenis over een zorgteam dat instaat voor de begeleiding van geïnterneerden. Zij voorzien en begeleiden activiteiten voor deze specifieke groep, zoals kooklessen, muziek-, ergo- en arbeidstherapie, 12 geïnterneerden verblijven op een aparte afdeling en volgen een gestructureerd en groepsgericht programma onder toezicht van bewakingspersoneel en het zorgteam. Zo worden zij op hun reclassering voorbereid in een aangepaste omgeving buiten de gevangensmuren, bijvoorbeeld in een psychiatrische inrichting. Voor deze groep voorziet de gevangenis een specifiek regime.

Infrastructuur De gevangenis biedt plaats aan 152 gedetineerden. De cellen zijn verspreid over 3 vleugels. In één vleugel worden geïnterneerden met een psychoseproblematiek opgenomen en begeleid. In de andere vleugels verblijven beklaagden en veroordeelden. Om extra capaciteit te voorzien zal naast de inrichting een nieuw cellencomplex worden gebouwd. Hier zal plaats zijn voor 79 gedetineerden, waaronder 7 personen onder beperkte detentie.

Werkplaatsen Gedetineerden kunnen werken binnen de huishoudelijke- of onderhoudsdiensten van de gevangenis. Daarnaast kunnen maximum 35 gedetineerden voor externe bedrijven aan de slag in één werkhuis, uitsluitend bestemd voor inpak- en verzamelwerk. Een 7-tal gedetineerden werken in hun cel en voeren plakwerk uit. Afhankelijk van de vraag of aanbiedingen vanuit bedrijven, kan de tewerkstelling worden uitgebreid.

Wezenstraat 1, 2300 Turnhout

Numis.be

Gevangenis te Turnhout, 61mm, 90.97g, CuSn, F. Dubois

vz - een schuin bovenaanzicht op de gevangenis van Turnhout

Prison Cellulaire de Turnhout

J. Van Den Heuvel, Ministre de la Justice

F.C. De Latour, Directeur Général Des Prisons

L. Bouckaert, Controleur Des Constructions Pénitentiaires

kz - een plattegrond van de gevangenis; **1904**, FERNANDUBOIS.

Fernand Dubois (°Ronse 1861, +Sosoye 1939), beeldhouwer en graveur, was een leerling van Charles Van der Stappen. Tijds- en studiegenoten van Fernand Dubois waren Camille Lemonnier, Emile Verhaeren en Victor Horta, vooral deze laatste bepaalde zijn artistieke loopbaan. Het moeilijke in een medaille, is vermijden dat ze een rebus wordt; ze dient onmiddellijk uit te drukken wat ze inhoudt. Als verfijnd kunstenaar wist Fernand Dubois deze vereiste als geen ander om te zet-

ten in artistieke juweeltjes. In zijn beginperiode kwamen vooral allegorieën aan bod, later verschenen elementen uit de natuur,

zoals planten en dieren en op het einde van zijn carrière kwamen ook meer samengestelde sculpturen voor. In 1901-1903 liet hij zich een huis met atelier bouwen

door Victor Horta, in één van de chicste wijken van Brussel.

Deze maand ...

... op onze leestafel !

De Muntmeester (B)

Juni 2013

- Numismatische getuigen van woelige tijden
- Penningen nav. de Duitse aanval op Luik, aug. 1914
- 50j Unie van de Oranjesteden (oa. Diest) in 2013
- Penning nav. de 1e transatlantische vlucht J. Alcock
- De Jacobieten, medailles van een propagandaoorlog
- veilingen : J. Elsen, W. Van Alsenoy, MPO, Henzen

Muntinfo (B)

Mei 2013

- Buitenlandse uitgiften : 850 jaar Notre-Dame (F)
- Mini-goudstukjes : Een nieuwe Paus
- De zilveren 10 en gouden 50€ Hugo Claus-munten
- Belgische Folklore : Lange Wapper - Antwerpen
- zilveren 10€, 100 jaar Ronde Van Vlaanderen
- De Grote Waalse Mijnsites met kleurpenning

MünzenRevue (D)

Juni 2013

- Varianten der 10-Fenigow-Münzen
- Goldabschläge der Reichsstadt Nordhausen
- Den anonymen RxF-Prägungen Karls des Großen
- Balthasar Hundertpfund, Augsburger Münzskandal
- Cäsar gegen Pompeius, Octavian gegen M. Anton
- Das Geld der grünen Insel- Münzgeschichte Irlands

Numismatique & Change (F)

Juin 2013

- Paroles de collectionneurs : 'Un sou, c'est un sou !'
- Étude Grecques : Numismatique du dieu Pan
- Étude Romaines : César et la guerre civile
- Étude Royales : Croissants d'Henri II de Nantes
- Le fabuleux trésor de la rue Mouffetard
- Numismatique de Vincent Voiture (1598-1648)

Tijdschriften en boeken kunnen gratis ontleend worden gedurende 1 maand. Clubtijdschriften van andere verenigingen kunnen enkelingekeken worden, niet ontleend ! Vraag info aan bibliothecaris Herwig Helsen.

Volledige boekenlijst op www.numismatica-herentals.be/bibliotheek.

Willem van Alsenoy

Numismaat

Oudaan 6 2000 Antwerpen

0495-511016

willem@vanalsenoy.com

www.vanalsenoy.com

**Wij kopen al uw edelmetalen, munten, oud goud ,
gouden en zilveren lingots, juwelen, tafelzilver e.d. !!!**

Ook voor uw andere munten geven wij de betere prijs !!!

De expertise kan steeds bij ons in de winkel of bij u thuis gebeuren

Brumunt, Gistelse Steenweg 381, B-8200 Brugge 2, Belgie

Tel: +32 50 71 85 06, Mobiel: +32 478 36 27 95, info@brumunt.be

openingsuren: Maandag, dinsdag, woensdag van 14.00 tot 18.00 uur

Donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur

Wij verkopen ook gouden en zilveren munten en lingots,

Alle euro-, Belgische- en wereldmunten

Benodigheden voor elke verzamelaar, diverse catalogi,

mooie loten postzegels en zoveel meer.

Gerda & Hugo DE BEUL / FILATIS2

WIJ BIEDEN ALLES VOOR DE VERZAMELAARS VAN MUNTEN EN
BANKBILJETTEN - PRENTKAARTEN - TELECARDS - CATALOGI

Grote specialiteit benodigheden

Vraag onze bijzondere voorwaarden voor grote afname

e-mail: debeul@evonet.be

website: www.filatis2.com

Sint-Katelijnevest 38 – 2000 ANTWERPEN Tel. 03 / 226.40.68

zo 7	EGMP Leuven - Palais de Buc's, JP Minckelersstraat 130 AEN Couvin – Lycée Royal – rue Gouttier 11, Couvin Edelweissje - St-Katarina – N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt	9 - 12u 9 - 12u 8 - 12u
za 13	AEN Nijvel – Coll. St-Gertrude, Faub. de Mons 1, Nijvel	vanaf 14u
zo 14	EGMP Herentals-St-Antonius, Kapucijnenstr, Herentals	8.30 - 12u
zo 21	EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk Go Collections - Centre Culturel - Rue Haute 1, Gosselies	8.30 - 12u 8.30 - 12u
za 27	Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Achter Olmen - T.I. St-Jansberg - Weerterst.weg, Maaseik	8 - 11u 13 - 16u
zo 28	AEN La Louvière – M. du Peuple de Houdeng-Aimeries	8.30-11.30

**VAN
ECCEL
POEL**

WIJNHANDEL & VERSMARKT
Lierseweg 20 2200 Herentals

www.vaneccelpoel.com
info@vaneccelpoel.com
014 212693

ROSÉ RULES ... !!

2012 Solatio rosé, Vin de Pays d'Oc

€ 4.99

Deze soepele rosé van Grenache en Cinsaut valt op door z'n aroma's van framboos, aardbei en andere rode vruchtjes. In de mond is hij zeer aangenaam en sappig en bijzonder vlot maar met toch wat structuur en fijne druivesuikers. Heldere en klare afdronk. Een zeer vlotte doordrinker.

2012 Miraflores rosé, Domaine Lafage, Côtes du Roussillon € 9.44

Rosé gemaakt van Mourvèdre en een beetje Grenache grIs. Mooi rosé-kleur, aroma's van aardbeien en bramen met een hint van verse kruiden. Heerlijk sappig, kruidig, zacht, elegant en harmonieus tot de laatste slok; Een karakter-rosé die gerust wat gerechten aankan!

Jean ELSEN & ses Fils n.v.

ONZE EXPERTEN SCHATTEN GRATIS UW VERZAMELING EN BETERE
MUNTEN DIE WORDEN INGELEVERD VOOR ONZE VEILINGEN.
DE CATALOGUS WORDT IN HEEL DE WERELD VERSTUURD.
OP ONVERKOCHTE LOTEN ZIJN ER GEEN KOSTEN.

VEILING 118 14 SEPTEMBER 2013

Kelten, Grieken, Romeinen,
Byzantijnse en Oosterse munten.
Middeleeuwse en moderne munten.
Penningen en jetons.

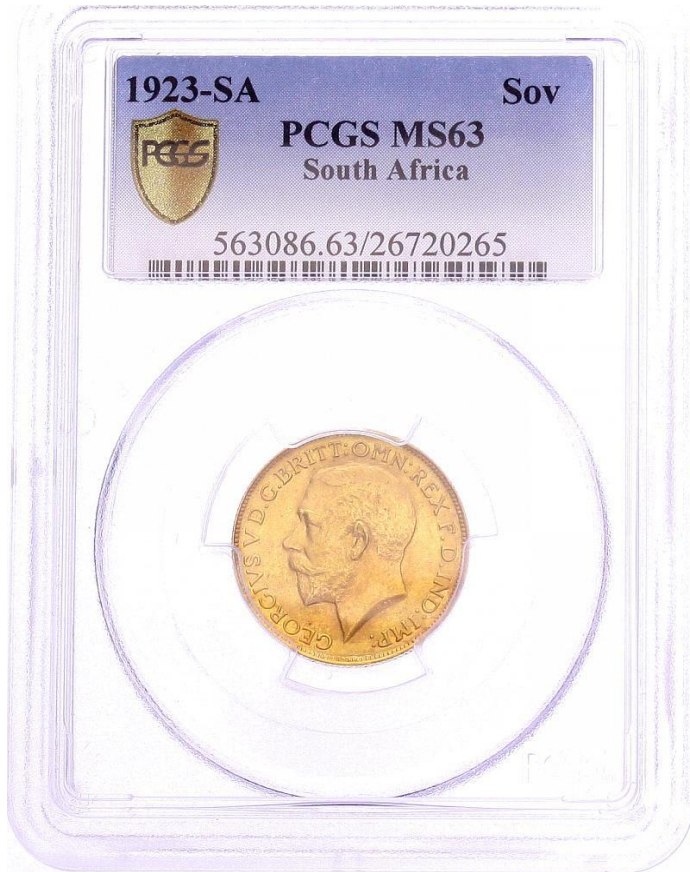
Jean ELSEN & ses Fils n.v.
Tervurenlaan 65
B-1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu

Numis.be

Tijdens juli en augustus is uw veilinghuis gesloten voor een verdiende rustpauze, om in september terug te komen, op volle toeren!

Zuid-Afrika - Sovereign 1923 SA

Inzet €3.500 - Resultaat €19.200

Eeckhout Joselito - Naamsesteenweg 116 - 3001 Heverlee (Leuven)
0486/868942 - www.Numis.be - info@Numis.be